

19 YTTRANDE VID LANTDAGEN 12.III 1872

Protokoll fördt hos högl. ridderskapet och adeln

Herr *Snellman*: Jag ber ödmjukast att för min del få förena mig med herr von Alfthan i afseende å betänkan- det återförvisande till utskottet, så mycket mera som i sjelfva verket det är en särdeles koncession från regeringens sida, att öfverlemna frågan icke blott till ständernas hörande utan till ständernas beslut. I tolagsafgiftens bestämmande ingå två momenter. Det ena är medgifvandet åt städerna att uppbära en dylik afgift. För detta medgifvande har man väl exempel på, att städerna deltagit i beslutet derom; men sedan 1772 har mig veterligt något sådant icke förekommit, utan regeringen har tillagt rättighet att uppbära tolagsafgiften än åt den ena staden, än åt den andra. Jag är för tillfället icke försedd med bestämda uppgifter och data, och det vore kanske också att onödigtvis upptaga det höglöfliga ståndets tid med sådana anföranden, då engång frågan befinner sig på denna ståndpunkt. Det andra momentet vid tolagsafgiftens bestämmande är sjelfva beloppet af afgiften. Detta belopp har alltid regeringen bestämt, på förslag likväl af städernas innevånare eller städernas magistrater. Olägenheten af det närvarande bestämningssättet af tolagsafgiftens belopp är så känd och tillräckligt uti H. K. Maj:ts nådiga proposition framlagd, att ingen torde votera för dettas bibehållande, då deremot både i afseende å bestämningssättet af beloppet och uppbörden, det i propositionen föreslagna sättet väl är det allra lämpligaste. Jag kan också åberopa, att detsamma, ehuru under annan form, blifvit antaget i Sverige, der tolagen existerat och existerar såsom i Finland, nemligen sålunda att till städerna betalas af tullmedel en viss ersättning. I sig sjelf är väl tolagsafgiften en högst olämplig beskattning, ja alldeles principlös. Skulle städerna genom tolagen endast beskatta sin egen konsumtion, d. v. s. på denna införa en accis, låter det sig säga, att en sådan uppbörd må ega rum. Men nu, då utländska varor få införas endast genom städernas hamnar och der förtullas och tolagen sålunda utgör en beskattning på hela landet till städernas fromma, är detta något i sig sjelf fullkomligt principvidrigt. Det kan väl uppvisas synpunkter, såsom till exempel den af en föregående värd talare uppgifna, ur hvilka man kunde anse en sådan beskattning för giltig, till ex. den, att hela landet skulle deltaga i inqvarteringsafgiften i städerna genom denna beskattning. Men detta gäller endast undantagsvis några få städer i landet och tolagsafgiften är en afgift, som uppbäres i landets alla sjöstäder; det vore således att bevilja tio städer ett bidrag af en skatt lagd på hela befolkningen, för att understöda en stad, hvilken möjligen lider af för dryg inqvarteringstunga. Då denna skatt i sjelfva verket sålunda är principlös, och ej heller torde komma att i all framtid bibehållas, men städerna likvisst för närvarande kunna hafva mer eller mindre behof af att fortfarande uppbära afgiften, skulle jag för min del anse, att det vore mycket skäl att bestämma afgiftens belopp endast för kortare perioder, för att tillse, huruvida densamma efterhand må kunna nedsättas och slutligen helt och hållet försvinna. Det är på dessa skäl, och isynnerhet på det sist anförda, som jag får förena mig i den af professor Cleve gjorda reservation till utskottets betänkande. Det må vara att för bestämmandet af tolagsafgiftens belopp en tid af fem år vore alltför kort, men det står städerna fritt att föreslå beloppet af tolagsafgiftens procenttal af tullen att gälla för en längre tidsperiod, af tio år t. ex., då saken återigen kunde komma under pröfning och beloppet nedsättas. Jag anhåller ödmjukast att ännu få tillägga några

ord i afseende på den anmärkning som gjorts, att Finlands tulltaxa är beroende af Rysslands. Detta är visserligen förhållandet, men hos oss är den egentliga tullinkomsten numera blott inkomst-tull, sedan export-tullen i det närmaste är försvunnen; dessutom är det blott några få artiklar, som inbringa det stora beloppet af tullinkomsterna, såsom kolonialvaror, kaffe, socker och vissa spirituosa, arrak, konjak samt salt. Öfverallt i Europa har man mer och mer gått dertill att lemna skyddstullarne och endast hålla sig till finansiela tullsatser. Man finner också, att en sådan fortgång sker i kejsaredömet och är det antagligt, att denna princip äfven derstädes mer och mer skall stadga sig. Det inträffar, att tullen på salt der är mycket hög, så att bestämmandet af salt-tullen här i Finland länge och väl torde komma att blifva alldeles fritt. Import af kolonialvaror från Ryssland till Finland är förbjuden, så att äfven i detta afseende bestämmandet af tullsatserna för Finland är temligen fritt, nemligen så tillvida, att tullsatsen icke kan sättas alltför lågt, på det oloflig införsel från Finland till Ryssland icke måtte kunna ske, men deremot tullsatsens höjande, såvida man icke fruktar oloflig införsel från kejsaredömet, icke beror af tullagstiftningen derstädes. Under sådana förhållanden har man icke att befara, att tullinkomsterna skola nedgå, ej heller således att tolagsafgiften komme att falla utan hellre att mer och mer stegras. Sålunda synes också häri ej något skäl finnas att frångå den nådiga propositionen, utan må man låta de många fördelar fritt gälla, som genom dess antagande skulle beredas.

20 YTTRANDE VID LANTDAGEN 12.III 1872

Protokoll fördt hos högl. ridderskapet och adeln

Herr *Snellman*: Med afseende å hvad den senaste ärade talaren yttrat anhåller jag ödmjukast att få erinra, att i hypoteksföreningens framställning icke ingått något förslag utaf den art, som eljest plär öfverlemnas till utskott. Ingen lär befara att någon enskild eller något bolag skall komma till lagutskottet eller bevillningsutskottet eller något annat ständernas utskott med något förslag och med anhållan att förslaget måtte framläggas för landets ständer. I detta fall är frågan endast den: hvem är bankens principal, hvem eger rättighet att bevilja en nåd, en eftergift, som H. K. Maj:t förut beviljat? I min ödmjuka tanke ingen annan än landets ständer eller, må vara, de myndigheter, åt hvilka ständerna öfverlåtit att å sina vägnar bestämma. Är fallet det, och bankfullmäktige kunde gå helt och hållet ifrån bankreglementet, ifrån föreskrifterna för utlåningen ur de särskilda fonderna, samt bevilja en så stor afvikelse som den af hypoteksföreningen begärda, så hade det varit det rättaste att hypoteksföreningen endast vändt sig till bankfullmäktige. Men jag tviflar mycket att bankfullmäktige tillerkänna sig en sådan makt. Då blifver frågan: hvilken utväg har en sökande i en sådan ställning som hypoteksföreningens att hos ständerna begära om en särskild eftergift, en nåd så att säga, som på grund af bankreglementet icke kan hypoteksföreningen beviljas? Det är svårt att hitta en annan utväg än den som blifvit vidtagen, nemligen att hypoteksföreningen vändt sig till bankutskottet likväl genom bankfullmäktige med anhållan om dessas förord. Då återigen bankutskottet vidare befordrar ansökningen till ständerna, så skulle jag för min del hålla före att ingen våda ligger i ett sådant förfarande, utan torde väl